

Asia: VN/17651/2025

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi metsälain muuttamisesta ja siihen liittyvistä asetusluonnoksista

Lausunto hallituksen esityksen muutosehdotuksista

Metsälain soveltamisalan rajaaminen liittyen puolustusvalmiuden turvaamiseen (2 §)

-

Eri-ikäisrakenteisen metsän kasvatushakkuu ja siihen liittyvät uudistamisvelvoite (2 a §, 5 § ja 8 §)

2 a § Määritelmät

“Eri-ikäisrakenteisen metsän kasvatushakkuulla tarkoitettaisiin puunkorjuuta, joka tehdään alueelle jäljelle jäävän puuston kasvattamisen edistämisen ohella myös uuden taimiaineoksen syntymistä edistävällä tavalla.”

Jatkuvaan kasvatukseen erikoistuneen Silva ry:n mukaan eri-ikäisrakenteinen kasvatus ei terminä ole jatkuvan kasvatuksen synonyymi, vaan erikoismuoto. Termistöä tulisi suomalaisessa lainsäädännössäkin täsmentää ja puhua jatkuvan kasvatuksen hakkuista.

5 § Kasvatushakkuu ja siihen liittyvä uudistamisvelvoite

Kokonaisuudessa jää vielä hyvin epäselväksi, mitä jatkuvan kasvatuksen uudistamisvelvoitteella tarkalleen tarkoitetaan. Jaksollisessa uudistamisvelvoite sidotaan taimimäärään, mutta vastaavia rajoja ei ole jatkuvan kasvatuksen osalta. Erityisesti hakkuissa, joissa jäädään jaksollisen kasvatuksen harvennusrajojen yläpuolelle on jatkuvan kasvatuksen uudistamisvelvoitteen käsite ongelmallinen ja menetelmiä eriarvoistava.

8 § Uudistamisvelvoitteen täyttäminen

Luonnonsuojeluliitto pitää tärkeänä, ettei jatkuvaa kasvatusta rajoiteta tai vaikeuteta perusteettomasti. Katsomme, että lainsäädäntöä ollaan nyt tältä osin muuttamassa huonompaan suuntaan. Jatkuvan kasvatuksen määrää tulisi lisätä Suomessa, mutta esitetyt muutokset tulevat todennäköisesti lisäämään lähinnä turhaa byrokratiaa jatkuvan kasvatuksen osalta, ja mahdollisesti rajaamaan toteuttamismahdollisuuksia.

Jatkuva kasvatusta poikkeaa luonteeltaan merkittävästi jaksollisesta, jossa uudistamistoimenpiteet tapahtuvat kertaluontoisesti esimerkiksi vain joka seitsemäskymmenes vuosi. Jatkuvan kasvatuksen hakkuissa ei välttämättä ole tarpeen tehdä erillisiä uudistamistoimia, eikä tarvetta synnyttää lyhyen ajan sisään isoa määrää uusia taimia aina ole. Esitys nyky muodossaan on lisäksi jatkuvan kasvatuksen osalta vaikeasti valvottava. Jää epäselväksi mihin lakimuutos tarkalleen velvoittaa, ja mitä uudistamisilmoituksella valvotaan. Näistä syistä esitetty uudistamisilmoitus ei ole tarkoituksenmukainen.

Metsän uudistamisilmoitus (14 a § ja 23 a §)

Luonnonsuojeluliitto katsoo, että jälkikäteen toimitettava jatkuvan kasvatuksen uudistamisilmoitus lisää turhaa byrokratiaa. Jaksollisen kasvatuksen osalta kannattamme uudistamisilmoituksen palauttamista erityisesti keinollisesti uudistettaville kohteille.

Jatkuvan kasvatuksen osalta voisi olla perusteltua erotella laissa enemmän uudistamiseen tähtäävät jatkuvan kasvatuksen hakkuut muusta jatkuvasta kasvatuksesta. Isot 0,1-0,3 hehtaarin pienaukot ja siemen- ja suojuspuuasentojen kaltaiset hakkuut voitaisiin rajata laissa erilleen kasvatushakkuiden omaisista jatkuvan kasvatuksen hakkuista, ja säätää uudistamisilmoitus vain näille isoille pienaukoille ja siemen- ja suojuspuuhakkuille.

Vaihtoehtoisesti katsomme, että uudistamisilmoitus tulisi olla mahdollista tehdä metsänkäyttöilmoituksen yhteydessä erityisesti kun kyse on puhtaasta jatkuvan kasvatuksen kasvatushakkuusta, eikä erillisiä uudistamistoimenpiteitä ole tarpeen tehdä.

Metsänkäyttöilmoitus (14 §)

-

Muutoksenhaku ja automaattinen päätöksenteko (23 §, 23 b § ja 14 §:n 4 mom.)

-

Metsärikos ja metsärikkomus (18 §)

-

Esityksen vaikutukset

Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle

Jatkuvan kasvatuksen uudistamisilmoituksen vaikutukset jäävät vaikutuksia arvioitaessa hieman epäselväksi. Tuottaako lisäbyrokratia merkittäviä hyötyjä? Jatkuvan kasvatuksen ympäristöhyödyt tulee ottaa mukaan tarkasteluun.

Muut huomiot

Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle

-

Pykäläkohtainen lausunto

8 a § Metsän uudistumisen edellytykset eri-ikäisrakenteisen metsän kasvatushakkuun yhteydessä

Jatkuva kasvatusta poikkeaa luonteeltaan niin paljon jaksollisesta, ettei jaksollisen uudistamiseen käytettävä lainsäädäntö sovellu sujuvasti jatkuvaan kasvatukseen. Laissa ei ole määritelmiä sille, mitä jatkuvan kasvatuksen osalta tarkoittaa riittävät edellytykset hyväksyttävien taimien syntymiselle erilaisilla jatkuvan kasvatuksen kohteilla. Kirjaus tällaisenaan on liian ympäröivä ja monitulkintainen. Hakkuumenetelmät joutuvat eriarvoiseen asemaan, jos yhtä tiheäksi jäävän jaksollisen kasvatuksen hakkuun voi toteuttaa ilman uudistamisvelvoitetta ja taimettumisilmoitusta, mutta jaksollisen kasvatuksen hakkuilta tällaiset vaaditaan.

Luonnonsuojeluliitto katsoo, että metsänviljelytoimet eivät lähtökohtaisesti kuulu jatkuvaan kasvatukseen.

Liite, Metsikön kasvatuskelpoisen puuston määrä kasvatushakkuun jälkeen

Jaksollisen kasvatuksen osalta harvennusrajoja olisi voitu säätää osin tiukemmiksi. Taulukot eivät ulotu lehtoihin.

Esityksen vaikutukset

Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle

Esityksen vaikutukset jäävät pykälän 8 a osalta epäselviksi ja epävarmoiksi.

Muut huomiot

Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle

-

Lausunto maa- ja metsätalousministeriön asetusluonnoksesta

Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle

-

Toopakka Liisa
Suomen luonnonsuojeluliitto ry